

Марченко Іван Сергійович

Вектори зовнішньої політики США в умовах трампізму: зміна стратегічних пріоритетів

УДК 327.57(73)

DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-3.28>

Марченко Іван Сергійович
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, Харків, Україна
ORCID: 0000-0002-6604-8766

Зовнішня політика Сполучених Штатів Америки традиційно є визначальним фактором у формуванні міжнародних відносин та глобального балансу сил. Повернення до влади Дональда Трампа та його адміністрації ознаменувалося кардинальними змінами у стратегічних пріоритетах та підходах до світових проблем, що викликало значний резонанс та невизначеність на міжнародній арені. Ця політика, відома як «трампізм», кинула виклик усталеним парадигмам американської зовнішньої політики, включаючи її багатосторонні зобов'язання, торговельні угоди, кліматичну політику та відносини з ключовими союзниками і суперниками. Розуміння цих трансформацій є критично важливим для оцінки їх довгострокових наслідків для глобальної безпеки, економіки та дипломатії. Актуальність дослідження полягає в необхідності комплексного аналізу цих змін для прогнозування подальшого розвитку міжнародних відносин та адаптації до нових реалій. Дослідження ставить за мету ідентифікувати основні відхилення від традиційної зовнішньополітичної доктрини США, проаналізувати їх вплив на відносини з окремими країнами та міжнародними організаціями, а також оцінити довгострокові наслідки цих змін для американського лідерства у світі. Для досягнення поставленої мети було використано комплексний підхід, що включав такі методи як: методи аналізу та синтезу дали змогу розкласти політику Трампа на окремі елементи та сформувати цілісне бачення, тоді як порівняльний підхід дозволив виявити відмінності від зовнішньополітичного курсу попередніх адміністрацій. Використання контент-аналізу та дискурс-аналізу офіційних документів і публічних заяв сприяло виявленню основних пріоритетів і наративів зовнішньої політики США за Трампа. Дослідження окремих кейсів зовнішньополітичних рішень дало змогу глибше зрозуміти практичні трансформації, що відбулися, а метод прогнозування використовувався для аналізу причинно-наслідкових зв'язків і формування можливих сценаріїв подальшого розвитку подій. Результати дослідження показали, що зовнішня політика США в умовах «трампізму» характеризувалася значним переходом від багатостороннього підходу до одностороннього, посиленням протекціоністських тенденцій у торговельній політиці, скептичним ставленням до міжнародних організацій та угод, а також переорієнтацією на принцип «Америка передусім». Було виявлено пріоритетність економічних інтересів над політичними, прагнення до перегляду існуючих альянсів та угод, а також використання елементів «дипломатії угод» та персоналізованого підходу до міжнародних відносин. Ці зміни призвели до зростання нестабільності у відносинах із традиційними союзниками, загострення торговельних воєн та загального зниження прогнозованості американської зовнішньої політики.

Ключові слова: зовнішньополітичний вектор, зовнішня політика США, протекціонізм, стратегічний розвиток, трампізм.

Вступ. Провівши вкрай активну та складну передвиборну кампанію протягом 2024 року та здобувши цілком переконливу перемогу на одних з найбільш напружених президентських виборах в історії Сполучених Штатів, Дональд Трамп фактично одразу перейшов до рішучих політичних заяв та дій, за духом які абсолютно притаманні його політичній фігурі. Фактично, в публічний простір та на світову арену повернулася ще більш активна, по декуди більш агресивна та популістична версія Д. Трампа, до якої всі встигли звикнути під час його першої декади та повернення якої багатьма силами у світі вважалося руйнівним явищем. В процесі одного з найбільш яскравого come back в політичній історії США (Трамп став лише другою в історії США та першою за останні 125 років людиною, яка змогла повернутися до Білого дому на другий термін після поразки на виборах), Д. Трамп довів, що ідеологія MAGA не зникла та не втратила популярності серед мільйонів американців, а навпаки – оновила та готова до повернення в мейнстрім амери-

канської політики. Перемогою на президентських виборах, республіканським тріумфом на виборах в Конгрес, трампізм фактично отримав карт-бланш на керування США в наступні роки. Для США сьогодні, трампізм – не просто ідеологія чи певний курс нового президента, а явище глибокої трансформації Сполучених Штатів в усіх аспектах її життєдіяльності, мотивації та векторів зовнішньополітичної поведінки, місця та розуміння місця США у світових процесах, методів та інструментів проведення внутрішньої та зовнішньої політики, яка часто сприймається як виклик традиційним та зрозумілим принципам суспільного життя. За декілька місяців вкрай активних публічних заяв та дій після інаугурації, трампізм чітко оформився як рушійна сила нової Америки, дослідження якої в напрямі встановлення зв'язків між ідеолого-мотиваційною сутністю трампізму сучасності та фактичними політичними діями адміністрації Трампа стає вкрай актуальним завданням, що проливає певне світло на подальші дії США у бурхливому світі.

Мета та завдання. Метою є визначення причинно-наслідкових зв'язків між ідеолого-мотиваційним підґрунтям трампізму як політичної ідеології та фактичними зовнішньополітичними діями та рішеннями президента Трампа у 2025 році. Дана мета розкривається через вирішення таких завдань: узагальнення основних постулатів сучасного трампізму та причин його привабливості у американського електорату; окреслення та характеристика векторів зовнішньої політики США у 2025 році; пов'язання напрямів трампістської ідеології з новими векторами зовнішньої політики США та визначення її ролі у майбутній перебудові зовнішньої доктрини США.

Методи дослідження. В рамках написання даної статті використовувалися наступні загальні та специфічні методи наукового пізнання. Насамперед, аналіз та синтез дозволили розкласти політику Трампа на компоненти та сформувати цілісне розуміння, тоді як порівняльний метод виявить її відмінності від попередніх президентських адміністрацій. Контент- та дискурс-аналіз офіційних документів і заяв допоможуть розкрити ключові пріоритети та наративи зовнішньої політики США в умовах трампізму. Крім того, аналіз казусів (case study) конкретних зовнішньополітичних рішень Трампа наддасть глибоке розуміння практичних змін, а метод прогнозування застосовувався для розуміння причинно-наслідкових зв'язків у зовнішній політиці та спроби прогнозування можливих сценаріїв розвитку подій у майбутньому.

Результати. Перемігші на президентських виборах у США та повернувшись до Білого дому, 47-й президент США Дональд Трамп довів усій світовій спільноті, що трампізм як чітко визначення ідеологія, на якій він будує своє бачення США та загальному світу, сприймається у середині 2020-х років як цілком зрозуміла річ для достатньої для перемоги у президентських перегонях кількості електорату у США (як за унікальною системою колегії вибірників у США, так і за загальною кількістю виборців), незважаючи на абсолютне несприйняття такої ідеології у іншій частині населення і у суспільствах багатьох інших країн.

Бачення векторів внутрішньої та зовнішньої політики Дональдом Трампом є привабливим для великої частини американських виборців у контексті чіткого, хоч і суперечливого підходу, що знаходить відгук у тих, хто утомився від традиційного курсу США. Його головна ідея – «Зробимо Америку знову великою» – обіцяє зосередити всі зусилля на внутрішніх проблемах, таких як економіка, робочі місця та інфраструктура, зменшивши при цьому роль США як «світового поліцейського» та переглянувши обтяжливі, на його думку, міжнародні зобов'язання. Цей підхід супроводжується сильним акцентом на економічному націоналізмі та протекціонізмі. Трамп обіцяє захистити амери-

канські галузі за допомогою мит і перегляду торговельних угод, що, за його словами, несправедливо шкодять американським робітникам. Таке послання особливо привабливе для виборців, які відчували на собі негативні наслідки глобалізації. Водночас, його скептичне ставлення до міжнародних організацій та давніх союзів, таких як ООН, ВТО та НАТО, підкріплюється аргументами про несправедливий розподіл фінансового тягаря та ресурсів. Він апелює до тих, хто вважає, що США надто багато жертвують заради інших країн [6].

У той же час, незважаючи на відмову від ролі «світового поліцейського», Трамп просуває ідею «сильної Америки», що передбачає міцну армію та безкомпромісну позицію щодо супротивників, таких як окремі терористичні угруповання чи країни, традиційно віднесені до так званої «осі зла». Це поєднання прагматичного уникнення «нескінченних воєн» із рішучим захистом національних інтересів є досить привабливим для пересічного американця. Окремо варто виділити його жорсткий підхід до імміграції та прикордонної безпеки, який, хоча й є частиною внутрішньої політики, має значний зовнішньополітичний вимір. Обіцянки збудувати стіну на кордоні з Мексикою та посилити міграційний контроль знаходять відгук у виборців, стурбованих нелегальною імміграцією. Нарешті, прямотинність Трампа та його відмова від політикоректності сприймаються багатьма як ознака щирості та боротьби проти «корумпованого істеблішменту» та політичної еліти, що робить його фігурою, яка, на думку прихильників, дійсно представляє інтереси «звичайних» американців [5].

Трампізм за своєю сутністю є яскравим прикладом популістичної політики через свою орієнтацію на поляризацію «народу» та «еліт», прагнення прямого представництва, спрощені відповіді на складні виклики, антисистемний підхід та емоційну, конфронтаційну риторичку. В основі популізму лежить поляризація суспільства на «народ» і «еліти». Трамп майстерно експлуатує цю дихотомію, позиціонуючи себе як «голос пригнобленого, забутого «звичайного американця», який протистоїть «корумпованим і відірваним від реальності політичним, медійним, академічним та економічним елітам у Вашингтоні, на Уолл-стріт та в міжнародних інституціях». Також, популізм Трампа часто характеризується простими відповідями на складні проблеми. Замість глибокого аналізу та компромісних рішень, Трамп пропонував швидкі та легкі рішення, такі як будівництво стіни на кордоні, введення мит, вихід з міжнародних угод. Ці рішення часто є емоційно зарядженими, а не раціонально обґрунтованими, і апелюють до страхів, розчарувань та ностальгії виборців. Емоційна риторика та створення образу «ворога» є невід'ємною частиною популізму Трампа, який часто використовує агресивну, поляризуючу мову, щоб мобілізу-

вати свою базу, чітко розмежовуючи на «своїх» та «чужих». До ворогів він автоматично відносить нелегальних іммігрантів, Китай, радикальних лібералів лівого толку, або так званий «корумпований істеблішмент». Ця риторика апелювала до гніву, страху та гордості, зміцнюючи лояльність прихильників і демонізуючи опонентів [1].

Щодо векторів на напрямів зовнішньої політики, то вони були чітко сформульовані Трампом ще під передвиборчої кампанії та остаточно затверджені у своїй інаугураційній промові 20 січня 2025 року. Трампізм, як ідеологія і вектор розвитку США в наступні чотири роки президентства Трампа охоплює наступні вектори зовнішньополітичних зносин США:

1. Визнання ситуації на південних кордонах США з Мексикою, нелегальну міграцію у США та посилення криміногенної ситуації пов'язаною з мігрантами всередині США – головною загрозою національній безпеці США, прирівнювання на законодавчому рівні нелегальний мігрантів з терористичними угруповання та масштабне заохочування до співпраці урядів Центральноамериканських країн (особливо Гватемали, Сальвадору та Гондурасу) до сумісної боротьби з проникнення у США мігрантів з Латинської Америки. Фактично, Трамп проголошує своє власне бачення Доктрини Монро, тільки в цьому випадку не ідею проголошення американського континенту зоною, яка є закритою для втручання європейських держав та закріплюючи її виключно в інтересах США, а зоною найбільшої небезпеки для США, з якої йде загроза стабільності соціально-економічній безпеці та спокою життя американського суспільства. Головним інструментом боротьби з цим, Трамп оголосив режим національне надзвичайного стану на південному кордоні та посилення заходів щодо протидії нелегальній міграції, включаючи використання військових на кордоні, скасування практики catch and release, призначення мексиканських картелів іноземними терористичними організаціями, примусову депортацію нелегальних мігрантів з США в країни Латинської Америки, а також використання Закону про «Alien Enemies Act», для боротьби з іноземними злочинними мережами типу кримінальної мережі латиноамериканських банд MS-13 [3].

2. Перегляд системи зовнішньої торгівлі США з іншими країнами. В інаугураційній промові Дональд Трамп виділив торговельний захист національних інтересів як один із ключових зовнішньополітичних пріоритетів. Трамп пообіцяв переглянути принципи глобальної торгівлі, які, за його словами, «обирали Америку». Він заявив, що США мають самі встановлювати торговельні правила, а не підкорятися рішенням міжнародних організацій на кшталт СОТ [4]. Таким чином, він кидає виклик усій інституційній системі світової торгівлі,

яка склалася протягом останніх 80 років. Логіка його політики – нові мита повинні захищати американських виробників від «несумлінної конкуренції», особливо з боку Китаю та інших країн з дешевою робочою силою. Цей крок до економічного націоналізму – стимулювання внутрішніх виробництв за умови, навіть за умови порушення глобальних торговельних угод. Тезою «Справедлива, але жорстка торгівля» Трамп стверджує прагнення до торгівлі, яка працює в інтересах американських робітників, а не транснаціональних корпорацій, а гасло: «Америка більше експортуватиме, ніж імпортуватиме», – мета, яку він ставить як індикатор успіху в боротьбі з торговим дефіцитом, що є притаманним Сполученим Штатам останні мінімум 50 років [2].

Трамп пропонує радикальний відхід від глобалізму та повернення до протекціонізму, за якого США:

- захищають свій ринок від дешевого імпорту;
- просувають виробництво всередині країни;
- використовують тарифи як інструмент тиску на інші держави.

Він фактично визначає торгівлю як інструмент національного суверенітету, а не як міжнародного співробітництва.

3. Переосмислення місця та ролі США у глобальній геополітичній сфері. В цьому пункті трампізм передбачає діаметрально протилежні інструменти та вектори розвитку. Тут і мілітаризація (відновлення найсильнішої у світі армії, при цьому вимірювання успіху здійснюється не лише проведеннями війнами та успішними військовими операціями, а й тими, у яких США не беруть участь), але водночас з деклараціями проти залучення до чужих війн; посилення співпраці з традиційними союзниками по НАТО, але зі збільшенням їх ролі в двосторонніх конструкціях забезпечення колективної безпеки, але виключно за умови зменшення навантаження витрат США у двосторонніх конструкціях військово-політичних відносин з країнами Європи (збільшення частки ВВП на оборону від європейських країн, зменшення кількості американської військової присутності в Європі і т.д.). З одного боку, трампізм проголошує миробування, об'єднання та бізнес-співпрацю, з акцентом на припинення воєн і повернення заручників, розмежування територій, підписання мирних договорів і урочистість дипломатії над військовими зусиллями, з іншого боку заяву про потенційну анексію Гренландії, Канади або Панамського каналу викликає у світового співтовариства повне нерозуміння і навіть шок.

З одного боку, в таких векторах чітко простежується головна ідеологічна база трампізму – повернення довіри електорату США до консервативних ідей, які були притаманні американському суспільству в роки домінування США як головної сили

в міжнародних відносин у період після закінчення Другої світової до трансформації суспільства після завершення Холодної війни. Фактично, Трамп грає на ностальгічних спогадах дорослих американців, які пам'ятають так званий “золоту еру Америки” і проголошує повернення до неї. З іншого боку, трампізм повністю побудований на реалістичних принципах теорії міжнародних відносин, бо ліберальна та глобалістична повістка об'єктивно перестала давати результат. В умовах реалізму, коли національний інтерес знову проголошується найвищою ідеєю розвитку країни, Трампу легше на теоретичному та практичному рівні відповідати легкими конструкціями та складні питання які виникають у США у навколишньому світі. Фактично, він намагається у векторах зовнішньої політики США з'єднати непоєднуване: жорсткий американський республіканський консервативнізм з новітною антиглобалістичною повісткою, яка кидає виклик усім здобуткам США як лідера західного світу за останні десятиліття, адже фактично це відбувається в умовах незадоволення більшості американців цими здобутками у зовнішній політиці.

Особливо цікаво така конструкція виглядає у зовнішньоекономічних відносинах США. Першим рішенням глобального значення стало розв'язання торговельної війни фактично з усім навколишнім світом. Трамп запровадив перелік різних тарифів проти товарів країн, які він вважає мають “несправедливі умови в двосторонніх торговельних відносинах зі США”. Після цього, він закликав усі країни до заключення торговельних угод для пом'якшення тарифних режимів. Важливою задачею є дослідити, чому саме були обрані такі ставки проти переліку товарів з країн та пов'язати їх з обсягами торговельного дефіциту з боку США. Для всіх країн

був введений 10% базовий тариф на імпорт усіх товарів плюс додаткові спеціальні взаємні тарифи для кожної окремої країни.

Як видно з таблиці, серед 15 найбільших торговельних партнерів, тільки з Великою Британією та Бразилією США мали позитивне сальдо торговельного балансу. Але, Трамп довів, що він готовий фактично вступити у торговельну війну з усіма країнами, не виключаючи ані партнерів по USMCA, ні партнерів по НАТО. Велику Британію, незважаючи на позитивний баланс для, теж отримала стандартний для ЄС 20% тариф, тобто Трамп не зробив жодного виключення для неї, фактично прирівнюючи її до інших країн ЄС, незважаючи на Brexit. Хоча, додатковий тариф проти Тайваню був в решті решт скасований, враховуючи складну геополітичну ситуацію навколо острова та загострення протистояння з Китаєм. Проти самого Китаю, США довели тариф до 145% в результаті взаємного підвищення на всі американські товари, але всі розуміли, що ця цифра є абсолютно політичною і буде знижена до розумімих ставок в найближчий час, що й одразу відбулося. У торговельних відносинах між США та Китаєм спостерігається зниження тарифів. США та Китай домовилися про зниження взаємного мита, зокрема, в рамках 90-денної «тарифної паузи». В результаті тарифи на китайські товари в США були скорочені до 30% (10% базовий + 20% спеціальний), а китайські мита на товари зі США знизилися до 10% [7].

Цей кейс демонструє, що Трамп використовує стратегію «максимального тиску», встановлюючи вкрай завищені тарифи (наприклад, 145% для Китаю), щоб:

- змусити інші країни сісти за стіл переговорів;
- домогтися двосторонніх торгових угод із вигіднішими умовами США.

Таблиця 1

Введені тарифи у рамках “Liberation Day” проти країн та обсяги торгівлі даних країн зі США

Країна	Ставка додаткового тарифу	Показник торговельного дефіциту у 2024 р., млрд дол. США	Загальний обсяг торгівлі
Мексика	25% + 25% для авто	157,2	776
Канада	25% + 10% на нафту/газ	54,8	699,6
КНР	145% (зменшено до 20%)	270,4	532,4
Німеччина	20%	76,4	217,1
Японія	24%	62,6	208,9
Південна Корея	25%	60,2	180,8
Тайвань	32% (зменшено до 0%)	67,4	144,9
В'єтнам	46%	113,1	136,5
Велика Британія	20%	-10,3	134,6
Індія	26%	41,5	118,8
Нідерланди	20%	-50,5	113,8
Ірландія	20%	80,5	111,1
Італія	20%	39,7	100,1
Франція	20%	15,1	95
Бразилія	10%	-6,8	83,9

Складено автором за матеріалами [8].

Після цього він знижує тарифи, якщо країни погоджуються на умови чи демонструють готовність до діалогу. Трамп знижує тарифи не через слабкість або зворотний тиск, а як частину переговорної стратегії: підвищити → налякати → досягти поступок → частково знизити → зберегти важіль на майбутнє. Це «торгівля через конфронтацію» – ключовий елемент його економічної доктрини «Америка насамперед 2.0».

Щодо загальної зовнішньополітичної доктрини США, то в цьому випадку трампізм повністю підпорядковується традиційним реалістичним засадам, з їх поєднанням одразу агресивних та дипломатичних інструментів ведення зовнішньої політики. Його підхід можна охарактеризувати як прагматичний, силовий та транзакційний реалізм, з елементами неокласицизму та наступаючого реалізму. Трамп відверто відкидає ідею «глобального лідерства заради цінностей», як це робили його попередники. Він орієнтується на жорстко сформульований американський інтерес – безпеку, торгівлю, контроль кордонів, енергетичну незалежність. Як приклад: вихід із договорів, де США, на його думку, «переплачували» і не отримували практично жодного результату (Паризька угода, СОТ, фінансування НАТО).

Трамп сприймає світ як арену конкуренції, а не як майданчик міжнародного співробітництва. Він виходить із тези, що могутність визначає статус, а чи не право чи норми. Торгові війни з Китаєм, ЄС як «економічний противник» і конкурент, демонструють тиск на союзників та партнерів так само, як і на традиційних противників (РФ, Іран, Північна Корея).

Ідеї Трампа близькі до неореалізму: структурного реалізму Кеннета Уолтца – світ як анархія, де держави діють заради виживання. Також помітні риси реалізму Джона Міршаймера, що настає, – активне нарощування потужності, стримування суперників. Але при цьому ці концепції йдуть з низкою застережень: трампізм постає як інтуїтивний реалізм, а не теоретичний – не слідує школі послідовно, але дії укладаються в дусі реалізму. Його реалізм – популістський та транзакційний: важлива «угода» та «вигода», а не лише баланс сил. Він є не завжди стратегічним – реалісти цінують стабільність, а Трамп схильний до різких та непередбачуваних кроків (що ближче до концепції *realpolitik*). По факту, він використовує реалізм як практичну логіку сили, де пріоритет – національний інтерес, а мораль, права та норми – вторинні. При чому, важливим в цьому ключі є не забезпечення довготривалості такої стратегії, а короткостроковий ефект заради політичних дивідендів, що, скоріше за всього, й буде головним базисом його політики наступні роки президенства.

Висновки. Перемога Дональда Трампа на президентських виборах у США в середині 2020-х років

чітко засвідчила, що трампізм як ідеологія міцно закріпилась в американському суспільстві, попри значний спротив. Його успіх зумовлений привабливістю для частини електорату, яка втомилася від традиційного політичного курсу та шукає рішучих змін.

Основним фокусом трампізму як каталізатору зміни головного вектору США в світі є економічний націоналізм і протекціонізм, що проявляється у зосередженні на внутрішніх проблемах, таких як економіка, робочі місця та інфраструктура. Це досягається через захист американських галузей митами та перегляд торговельних угод, що особливо приваблює виборців, які відчували негативні наслідки глобалізації. Водночас, Трамп просуває ідею «сильної Америки», відмовляючись від ролі «світового поліцейського» та скептично ставлячись до міжнародних організацій, таких як ООН, СОТ та НАТО. Цей підхід поєднує уникнення «нескінченних воєн» з рішучим захистом національних інтересів. Також значний акцент робиться на жорсткому підході до імміграції, що включає посилення прикордонної безпеки та будівництво стіни на кордоні з Мексикою.

Трампізм є яскравим прикладом популістичної політики, яка поляризує суспільство на «народ» та «еліти», пропонуючи спрощені відповіді на складні виклики та використовуючи емоційну, конфронтаційну риторику. Це апелює до страхів та розчарувань виборців. У зовнішній політиці Трамп сформулював нову доктрину, де головною загрозою вважається нелегальна міграція з південних кордонів США, що навіть прирівнюється до терористичних угруповань. Він прагне до співпраці з країнами Центральної Америки для боротьби з цим явищем.

Крім того, трампізм передбачає радикальний перегляд зовнішньої торгівлі. Встановлення високих мит для захисту американських виробників та використання тарифів як інструменту тиску є ключовими елементами цієї стратегії. Приклад торговельної війни з Китаєм та введення високих тарифів, а потім їх зниження, демонструє стратегію «максимального тиску» для досягнення вигідних для США двосторонніх торговельних угод.

Нарешті, трампізм передбачає переосмислення місця США у глобальній геополітиці. Це поєднує мілітаризацію з деклараціями про невтручання у чужі війни та перегляд співпраці з союзниками по НАТО зі зменшенням фінансового тягаря для США. Непередбачувані заяви Трампа щодо потенційних анексій, хоча й викликають шок, підкреслюють його бажання домінувати та переглядати усталені міжнародні відносини.

Загалом, зовнішньополітична доктрина Трампа підпорядковується прагматичному, силовому

та транзакційному реалізму. Він відверто відкидає ідею «глобального лідерства заради цінностей», фокусуючись на жорстко сформульованих американських інтересах, таких як безпека, торгівля, контроль кордонів та енергетична незалежність. Світ сприймається ним як арена конкуренції, де могутність визначає статус, а не право чи норми. Хоча його підхід не є суворо теоретичним реалізмом, дії Трампа відображають ключові принципи цієї школи, де національний інтерес є пріоритетом, а мораль та норми вторинні. Ця політика, ймовірно, буде орієнтована на короткострокові політичні дивіденди, а не на довгострокову стратегічну стабільність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Cisneros Tirado J., Babbili A. Trumpian Populism: Legitimizing Chaos and Right-wing Nationalism as a Political Strategy // *Norteamérica, Revista Académica del CISAN-UNAM*. 2022. Vol. 17, № 1. DOI: <https://doi.org/10.22201/cisan.24487228e.2022.1.524>
2. Fact Sheet: President Donald J. Trump Declares National Emergency to Increase our Competitive Edge, Protect our Sovereignty, and Strengthen our National and Economic Security. White House. 2025. URL: <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/04/fact-sheet-president-donald-j-trump-declares-national-emergency-to-increase-our-competitive-edge-protect-our-sovereignty-and-strengthen-our-national-and-economic-security/>
3. Ferreira Santos S. What is the 1798 law that Trump used to deport migrants? // *BBC News*. 2025. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/cy871w21d3vo>
4. Lee J. Assessing Trump's Trade and Tariff Policies: The Basics // Hudson Institute. 2025. URL: <https://www.hudson.org/assessing-trumps-trade-tariff-policies-basics-john-lee>

www.hudson.org/assessing-trumps-trade-tariff-policies-basics-john-lee

5. Pérez C. A critical look at the Trump Doctrine // *EL PAÍS English*. 2025. URL: <https://english.elpais.com/international/2025-01-24/a-critical-look-at-the-trump-doctrine.html>
6. Vergniolle de Chantal F. What is "Trumpism"? // *Politique étrangère*. 2020. № 2. PP. 45–56.
7. US-China Tariff Rates. China Briefing. 2025. URL: <https://www.china-briefing.com/news/us-china-tariff-rates-2025/>
8. US trade deficit by country. World Population Review. URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/us-trade-deficit-by-country>

REFERENCES:

1. Cisneros Tirado J., Babbili A. (2022) Trumpian Populism: Legitimizing Chaos and Right-wing Nationalism as a Political Strategy. *Norteamérica, Revista Académica del CISAN-UNAM*, vol. 3, no. 1.
2. Fact Sheet: President Donald J. Trump Declares National Emergency to Increase our Competitive Edge, Protect our Sovereignty, and Strengthen our National and Economic Security (2025). White House.
3. Ferreira Santos S. (2025) What is the 1798 law that Trump used to deport migrants?. *BBC News*.
4. Lee J. (2025) Assessing Trump's Trade and Tariff Policies: The Basics. Hudson Institute.
5. Pérez C. (2025) A critical look at the Trump Doctrine. *EL PAÍS English*.
6. Vergniolle de Chantal F. (2020) What is "Trumpism"? *Politique étrangère*, no. 2. pp. 45–56.
7. US-China Tariff Rates (2025) China Briefing.
8. US trade deficit by country (2024). World Population Review.

US foreign policy vectors under trumpism: shifting strategic priorities

Marchenko Ivan Serhiiovych

Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of International Relations
V. N. Karazin Kharkiv National University
Svobody Square, 4, Kharkiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-6604-8766

Resume. The foreign policy of the United States of America has traditionally been a decisive factor in shaping international relations and the global balance of power. The return to power of Donald Trump and his administration marked fundamental changes in strategic priorities and approaches to global issues, causing significant resonance and uncertainty on the international stage. This politics, known as "Trumpism," challenged established paradigms of American foreign policy, including its multilateral commitments, trade agreements, climate policy, and relations with key allies and rivals. Understanding these transformations is critically important for assessing their long-term consequences for global security, economy, and diplomacy. The relevance of the study lies in the need for a comprehensive analysis of these changes to forecast the further development of international relations and adapt to new realities. The study aims to identify the main deviations from the traditional US foreign policy doctrine, analyze their impact on relations with individual countries and international organizations, and evaluate the long-term consequences of these changes for American leadership in the world.

To achieve the set goal, a comprehensive approach was used, including methods such as: analysis and synthesis methods allowed decomposing Trump's policy into separate elements and forming a holistic vision, while a comparative approach made it possible to identify differences from the foreign policy course of previous administrations. The use of content analysis and discourse analysis of official documents and public statements contributed to identifying the main priorities and narratives of US foreign policy under Trump. The study of individual cases of foreign policy decisions provided a deeper understanding of the practical transformations that occurred, and the forecasting method was used to analyze cause-and-effect relationships and form possible scenarios for future developments.

The results of the study showed that US foreign policy under “Trumpism” was characterized by a significant shift from a multilateral to a unilateral approach, an increase in protectionist tendencies in trade policy, a skeptical attitude towards international organizations and agreements, and a reorientation towards the “America First” principle. The prioritization of economic interests over political ones, the desire to revise existing alliances and agreements, and the use of elements of “deal diplomacy” and a personalized approach to international relations were identified. These changes led to increased instability in relations with traditional allies, the exacerbation of trade wars, and an overall decrease in the predictability of American foreign policy.

Key words: foreign policy vector, US foreign policy, protectionism, strategic development, trumpism.